

Uzņēmumiem izdevīgi investēt attīstībā

Nodokļu reforma sniedz priekšrocību tiem uzņēmumiem, kas investē savā attīstībā. Beidzot arī Latvijā par reinvestēto peļņu nebūs jāmaksā uzņēmumu ienākuma nodoklis (UIN), jo reinvestētajai peļņai piemēros 0 % UIN likmi. No tā arī izriet nākamais ieguvums – no 2018. gada 1. jūlija tiek atcelti UIN avansa maksājumi, kas tik daudziem uzņēmumiem radīja galvassāpes. Turpmāk 20 % UIN būs jāmaksā tikai peļņas sadales brīdī, un vairs nebūs jāmaksā 10 % iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN), saņemot dividendes. Tomēr uzņēmēju vidū valda maldīgs priekšstats, ka patiesais UIN apjoms ir lielāks, jo ir jāpiemēro koeficients. Taču tā nebūt nav – patiesībā UIN nav lielāks, tikai jāņem vērā jaunie noteikumi.

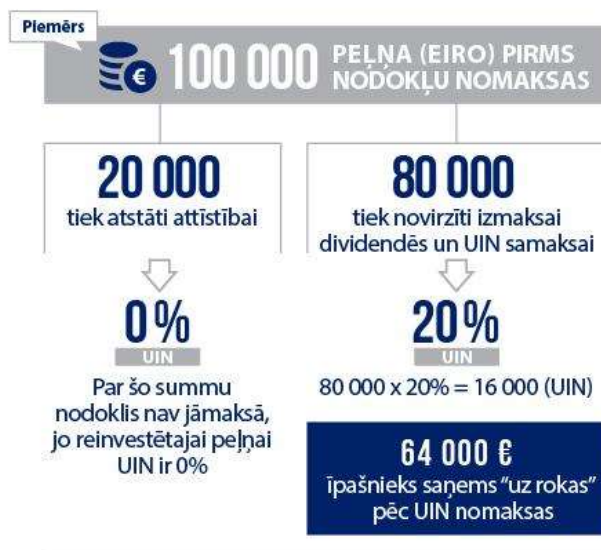
Turpmāk peļņu divas reizes ar nodokli vairs neaplīks

Nozīmīgs jaunums uzņēmējiem ir tas, ka no sadalītās peļņas divas reizes nodoklis nebūs jāmaksā. Proti, līdz šim, lai fiziskās personas saņemtu dividendes, faktiski tika nomaksāti divi nodokļi: vispirms UIN – 15 %, sadalot peļņu, un pēc tam IIN – 10 %, saņemot dividendes. Turpmāk nodokli iekasēs tikai uzņēmumu līmenī, piemērojot 20 % UIN likmi, bet no fiziskajām personām izmaksātajām dividendēm IIN vairs nebūs jāmaksā.

Tāpat jāatzīmē, ka no 2018. gada 1. jūlija vairs nebūs jāveic UIN avansa maksājumi. Tas nozīmē, ka uzņēmēju rīcībā paliks vairāk apgrozāmo līdzekļu, ko uzņēmēji varēs izmantot uzņēmuma attīstībai. Līdz šī gada 1. jūlijam gan ir spēkā pārejas perioda kārtība, atbilstoši kurai UIN avansa maksājumus jāveic no 2018. gada janvāra līdz jūnijam.

Izdevīgi investēt attīstībā

Jau ilgstoši uzņēmēji aicināja veikt izmaiņas likumā, lai no reinvestētās peļņas nebūtu jāmaksā UIN, līdzīgi kā tas ir Igaunijā un citās valstīs. Turpmāk arī Latvijā reinvestētajai peļņai piemēros 0 % UIN likmi. Savukārt UIN 20 % apmērā būs jāmaksā tikai no tās peļņas daļas, ko sadalīs vai izmaksās dividendēs, vai arī izlietos mērķiem, kas tieši nav saistīti ar uzņēmējdarbības attīstību.

Jaunums ir koeficienta 0,8 piemērošana, aprēķinot UIN. Tas darīts, lai motivētu uzņēmējus daļu peļņas investēt uzņēmumā. Proti, ja vismaz 20 % no peļņas tiek ieguldīti uzņēmuma tālākā attīstībā, par dividendēs sadalāmajiem 80 % peļņas jāmaksā 20 % UIN. Savukārt, ja uzņēmuma īpašnieki tomēr vēlēšies izmaksāt dividendēs 100 % peļņas, tad to var darīt, piemērojot koeficientu 0,8. Tomēr šādā gadījumā jāpadomā, vai uzņēmuma rīcībā paliek līdzekļi nodokļa nomaksai.

Piemērs:

Ja ir aprēķinātas dividendes 100 eiro, nodoklis būs 25 eiro ($100 : 0,8 \times 0,2$ UIN).

Būtiski ņemt vērā, ka 100 eiro ir **neto** (faktiski izmaksātā) summa, un tādēļ tai piemēro koeficientu 0,8, lai no neto dividenžu apmēra aprēķinātu bruto nodokļa bāzi. Šajā piemērā, ja aprēķina un izmaksā dividendes 100 eiro, tad bruto nodokļa bāze ir 125 ($100 : 0,8$) eiro un nodokli 20 % apmērā aprēķina no bruto nodokļa bāzes 125 eiro, tādēļ nodoklis ir 25 eiro ($125 \times 0,2$).

UIN deklarāciju jāsniedz ik mēnesī

Iepriekš UIN deklarāciju iesniedza kopā ar gada pārskatu **reizi gadā**. Sākot ar 2018. gadu deklarācija jāsniedz un nodokli jāsamaksā **reizi mēnesī** – līdz nākamā mēneša 20. datumam. Taču deklarāciju var nesniegt, ja uzņēmumam neveidojas ar UIN apliekami ienākumi. Ja nodokļa maksātājs līdz mēneša 20. datumam nav iesniedzis deklarāciju par taksācijas periodu, tiek uzskatīts, ka taksācijas periodā neveidojas ar UIN apliekama bāze un deklarācija ir iesniegta.

Pārejas periods – par periodu no 2018. gada janvāra līdz jūnijam nodokļu maksātājs iesniedz VID vienu deklarāciju un veic UIN maksājumu līdz 2018. gada 20. jūlijam.

Kādus atvieglojumus UIN maksātāji var izmantot?

Viens no veidiem, kā uzņēmumi var samazināt savu UIN maksājumu, ir ziedojot sabiedriskā labuma organizācijai, budžeta iestādei vai valsts kapitālsabiedrībai, kas valsts vārdā nodarbojas ar kultūras pakalpojumu sniegšanu. Var izvēlēties vienu no šādiem trim atvieglojumiem:

- ar nodokli neaplikt ziedojumu, kas nepārsniedz 5 % no iepriekšējā pārskata gada peļņas;
- ar nodokli neaplikt ziedojumu, kas nepārsniedz 2 % no iepriekšējā pārskata gadā kopējās darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, no kuras samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi;
- samazināt par dividendēm aprēķināto UIN par 75 % no ziedotās summas, nepārsniedzot 20 % no aprēķinātās UIN summas par dividendēm.

UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS (UIN)

0%

UIN

Reinvestētajai
peļņai

20%

UIN

Sadalītajai peļņai un
ar saimniecisko darbību
nesaistītām izmaksām

~~AVANSS~~

No 2018. gada 1.jūlija UIN
vairs nebūs jāmaksā avansā

Atlaide ziedojumiem sabiedriskā labuma organizācijām:

5%

no peļņas

vai

2%

no darba
samaksas fonda

vai

75%

no ziedotās
summas*

* nepārsniedzot 20% no nodokļa par dividendēm